

Warszawa, 23 maja 2022 r.

Szanowna Pani Przewodnicząca KE, Wiceprzewodniczący oraz Państwo Komisarze!
Szanowny Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący PE!
Szanowny Pan Przewodniczący Komisji LIBE!

Jako polscy sędziowie po raz kolejny zwracamy się do Państwa z apelem o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia praworządności w Polsce oraz zagwarantowania obywatelom Polski i innych państw członkowskich prawa do niezależnego sądu.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejski Trybunał Praw Człowieka w szeregu orzeczeniach zakwestionowały niezależność polskiej Krajowej Rady Sądownictwa, stwierdzając, że organ powoływany z woli władzy politycznej nie może gwarantować zgodnej ze standardami europejskimi niezależności sędziów powoływanych przy jej udziale. ETPCZ zwrócił uwagę na systemowy problem związany z działaniem KRS i uznał, że każdy sędzia powołany do SN przy udziale tej KRS nie spełnia wymogów z art. 6 ust. 1 EKPCz.

Polski rząd nie wykonał jednak wyroków TSUE i ETPCZ dotyczących Krajowej Rady Sądownictwa, zaś proponowana przez Prezydenta RP i procedowana w tej chwili w polskim parlamencie ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym, w ogóle nie rozwiązuje problemu KRS. Co więcej, daje podstawę do zasiadania w nowym organie dyscyplinarnym w Sądzie Najwyższym – Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – wadliwie powołanym sędziom. Takie rozwiązanie jest sprzeczne z orzeczeniami ETPCZ i będzie skutkowało kolejnymi skargami do ETPCZ oraz pytaniami prejudycjalnymi do TSUE. Istnienie tej Izby oznacza zgodę na systemowe naruszenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w państwie członkowskim UE.

Z udziałem tzw. neoKRS powołano do tej pory około 2000 sędziów, których wyroki mogą być skutecznie podważane z uwagi na wadliwość procedury nominacyjnej. Przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i ETPCZ zawisły kolejne sprawy dotyczące skutków powołania sędziów z udziałem upolitycznionej Krajowej Rady Sądownictwa. SSP Iustitia przygotowało całościowy projekt realizujący wszystkie orzeczenia europejskich trybunałów, który po konsultacjach społecznych został zgłoszony do prac legislacyjnych przez partie opozycyjne. Niestety, polski Sejm nie tylko nie podjął się wykonania wyroków TSUE i przywrócenia Krajowej Radzie Sądownictwa niezależności od władzy politycznej niezbędnej dla wykonywania jej konstytucyjnych zadań ochrony niezawisłości sędziowskiej, ale postąpił odwrotnie – kilka dni temu, dokonał, w tej samej politycznej procedurze, wyboru sędziowskich członków Krajowej Rady Sądownictwa na kolejną kadencję. W skład tej Rady weszły osoby powiązane z władzą polityczną, skompromitowane, w tym domniemani uczestnicy tzw. afery hejterskiej w Ministerstwie Sprawiedliwości, która miała na celu zdyskredytowanie i zwalczanie sędziów broniących prawa obywateli do niezależnego sądu. Na Przewodniczącą i Wiceprzewodniczącą KRS wybrano prezesów sądów, którzy są bezpośrednio podporządkowani Ministrowi Sprawiedliwości - Prokuratorowi Generalnemu.

Kolejna czteroletnia kadencja wadliwie powołanej Krajowej Rady Sądownictwa musi skutkować systematycznym wzrostem liczby wadliwych powołań sędziowskich w Polsce. Tacy

sędziowie za cztery lata mogą stanowić połowę całego polskiego sądownictwa. To będzie oznaczało upolitycznienie sądownictwa w Polsce i obniżenie poziomu orzeczniczego. Doskonałym obrazem tego stanu rzeczy – jak donoszą wolne media - jest komentarz osób działających w KRS i z nią związanych na temat wyboru kilku sędziów, że takie osoby w normalnych okolicznościach mogłyby jedynie pomarzyć o awansie. Awansowani przez tę Radę zostali rzecznicy dyscyplinarni, powołani przez Zbigniewa Ziobrę, którzy ścigali sędziów za wydawane orzeczenia. Kilka tysięcy sędziów od kilku lat odmawia udziału w takich „ustawianych” konkursach. Bez zmiany Krajowej Rady Sądownictwa, postępować będzie degradacja polskiego sądownictwa.

Dlatego uważamy, że konieczne jest zainicjowanie postępowania przeciwnaruszeniowego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w celu wyegzekwowania europejskich standardów wyboru sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa, zgodnych z Konstytucją RP, zapewniających realny udział samorządu sędziowskiego, transparentnych, a tym samym gwarantujących wybór sędziów zgodnie z ustawą i niezależność sądów, o czym mowa w art. 47 KPP, art 19 ust. 1 zd. 2 TUE i art. 6 ust. 1 EKPCZ.

Polki i Polacy oczekują, że polski rząd wypełni zalecenia KE płynące z wyroków TSUE i ETPCz. Polki i Polacy chcą realnego przywrócenia praworządności w Polsce. Warunkiem koniecznym jest doprowadzenie do zmian w KRS w sposób wyżej wskazany. Samo pudrowanie skrajnie wadliwego systemu dyscyplinarnego niewiele w tej kwestii zmieni. Nie można przywrócić rządów prawa walcząc jedynie ze skutkami, a nie z przyczynami kryzysu.

W imieniu

Stowarzyszenia Sędziów Polskich IUSTITIA
Krzysztof Markiewicz – Prezes Zarządu Krajowego

Stowarzyszenia Sędziów Themis
Beata Morawiec – Prezes Zarządu Głównego

Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce
Ewa Ważany – Prezydent

Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych Pro Familia
Karolina Sosinska – Prezes

Polskiego Związku Sędziów Sądów Administracyjnych
Aleksandra Wrzesińska-Nowacka – Prezes